

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD DELNICE
GRADONAČELNIK

KLASA: 023-05/13-01/07
URBROJ: 2112-01-20-16-7
Delnice, 19. rujna 2016.

IZVJEŠTAJ
O RADU GRADONAČELNIKA
za razdoblje od 01. siječnja do 30. lipnja 2016. godine

GRADONAČELNIK

Ivica Knežević, dipl. iur.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD DELNICE
GRADONAČELNIK

Delnice, 19. rujna 2016.

GRAD DELNICE
GRADSKO VIJEĆE GRADA DELNICA
-vijećnicama i vijećnicima Gradskog vijeća-

Predmet: IZVJEŠTAJ O RADU GRADONAČELNIKA

Poštovane vijećnice, poštovani vijećnici Gradskog vijeća Grada Delnica, odredbom članka 62. Statuta Grada Delnica ("Službene novine Primorsko-goranske županije" 28/09, 41/09, 11/13, 20/13-pročišćeni tekst) propisana je obveza da Gradonačelnik dva puta godišnje podnosi izvješće o svom radu, i to do 31. ožujka tekuće godine za razdoblje srpanj-prosinac prethodne godine i do 30. rujna za razdoblje siječanj-lipanj tekuće godine.

Slijedom navedenog, zadovoljstvo mi je izvijestiti vas o najvažnijim aktivnostima i pitanjima kojima sam se bavio u posljednjem izvještajnom razdoblju.

Početak godine obilježen je intenzivnim aktivnostima u komunikaciji s predstavnikom engleskih investitora iz Splita oko stvaranja pretpostavki za realizaciju njihovog ulaganja u tvornicu peleta u poslovnoj zoni Kendar-Lučice. U tom smislu održano je nekoliko sastanaka, a napisano je i pismo podrške Grada prema JP Hrvatske šume d.o.o., Ministarstvu poljoprivrede i HAVOR-u, sve sa ciljem kako bi se odobrio njihov bussines plan i temeljem toga kreditna linija za realizaciju investicije, odnosno gradnju tvornice. U međuvremenu, održan je i sastanak s konkretnim investitorima, na kojem je bio i predstavnik TD SETING d.o.o. Delnice, kojeg sam povezoao s ulagačima kako bi izrada projektne dokumentacije tvornice bila povjerena tom našem delničkom poduzetniku. Na žalost, projekt je još uvijek u fazi čekanja budući HAVOR još uvijek nije izabrao predsjednika uprave, a sve je to povezano i s trenutnom političkom situacijom i novim izborima, koji će, nadam se, otvoriti nove i pozitivne perspektive za naš Grad i Gorski kotar u cjelini. Vezano za konkretnu problematiku osobno sam održao sastanak s nadležnim predstavnicima HAVOR-a kako bi rasvijetlili situaciju Grada s obzirom na činjenicu da će HAVOR za odobreni plasman zahtijevati hipotekarno pravo na zemljištu. S obzirom da je to uobičajeni instrument osiguranja, da bi omogućili daljnje aktivnosti ulaganja,

Gradu ne preostaje druga mogućnost no dati tu suglasnost, i to samo do visine vrijednosti zemljišta, pa će u tom smislu biti potrebno promijeniti i odluku Gradskog vijeća kojom je određeno da će se imovinsko-pravni odnosi s ulagačima rješavati putem instituta prava građenja. U ovoj situaciji to nije moguće već će se morati ići na klasičnu kupoprodaju uz osiguranje prava Grada klauzulama kupoprodajnog ugovora.

Nastavno na navedeno, ista imovinsko-pravna situacija određuje buduće odnose i s austrijskim PALFINGER-om Gmbh, s koji je također održano nekoliko sastanaka na kojima su upoznati s cijelom situacijom, suglasili su se s istom, te primili na znanje da Grad mora naručiti, sukladno novim propisima koji uređuju ovo pitanje, i službenu procjenu vrijednosti zemljišta od ovlaštenog procjenitelja, što je i učinjeno, a ulagač je izravnom komunikacijom informiran o svemu. Slijedom svega navedenog, nakon sjednice Gradskog vijeća će biti raspisan natječaj za prodaju zemljišta u navedenoj poslovnoj zoni, koji će, nadamo se, rezultirati stvaranje konačnih pretpostavki za realizaciju novih radnih mjesta.

Podsjećam također, o tome sam već izvještavao ovaj visoki dom, da još uvijek nije okončan postupak realizacije ulaganja talijanskog investitora D.E.L.N.I. d.o.o. Lučice, također u tvornicu peleta, u poslovnoj zoni Lučice, u vlasništvu zainteresiranog investitora. Ovoga časa u tijeku je izdavanje građevinske dozvole, investitor je nabavio veći dio potrebne opreme-postrojenja, a na njegovu zamolbu, još jednom sam molio za sastanak u Ministarstvu poljoprivrede, koji je održan kod pomoćnika Francetića, koji je detaljno upoznat s predmetom, i koji je obećao da će učiniti sve kako bi se poštivala pisana potvrda predsjednika Uprave Hrvatskih šuma d.o.o., da će se investitoru osigurati potrebna količina sirovine kada donese uporabnu dozvolu za tvornicu! Neću biti zloban, no ovakvo ponašanje nije ništa drugo do tjeranja ovog, ali i budućih investitora s praga Gorskog kotara i Hrvatske!

Početkom godine održan je sastanak sa zainteresiranim građanima iz dijela Grada oko „Štefićevog dola“, koji su iznijeli inicijativu za buduće uređenje tog dijela naselja na način da se u prostoru objedine nužni i korisni dječji sadržaji, kao i oni koji bi zadovoljavali neke društvene potrebe odraslih. Iako je Prostornim planom uređenja Grada taj prostor definiran, ocjenjujući inicijativu konstruktivnom, opravdanom i održivom, a prostorne mogućnosti to dozvoljavaju, bio sam slobodan o toj inicijativi izvijestiti i upoznati Mjesni odbor Delnice, kao i nadležni Odbor Gradskog vijeća za **komunalne poslove, prometno i prostorno uređenje i zaštitu okoliša**. U kratkom vremenu oba tijela su dala podršku inicijativi što će itekako olakšati daljnji tijek postupka izrade potrebnih projekata, ishoda dozvola, a sama realizacija će ovisiti o financijskim mogućnostima Grada i prioritetima koji su u ovim uvjetima također doživjeli bitne promjene!

Jedno od gorućih pitanja koje smo zatekli, i koje treba na prihvatljiv način dovršiti, jest i pitanje sanacije odlagališta Sović Laz, što je uvjetovano početkom rada županijskog centra za gospodarenje otpadom Mariščina, kao i definiranje načina konačnog zbrinjavanja otpada na području Grada. Budući se ova usluga vrši putem trgovačkog društva kojem su osnivači i ostale JLS Gorskog kotara, osim Čabra i Vrbovskog, ovo pitanje ovisi i o njihovom odnosu i učešću u njegovom rješavanju. Prostorno planski ovo pitanje nije upitno budući Prostorni plan Grada Delnica definira prostor za izgradnju

pretovarne stanice, kao i reciklažnog dvorišta, no otvorena su pitanja rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na samom odlagalištu, pristupne prometnice, potrebne infrastrukture, a nadasve financijskih udjela i Grada Delnica i općina osnivača koji iznose 20 % investicije pretovarne stanice, i koji su ovoga časa nedohvatljivi. Ovo pitanje je bilo predmetom nekoliko sastanaka u Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, kao i na Skupštini TD Komunalac d.o.o., a jedino što je ovoga časa neprijeporno jest suglasnost oko potrebe rješavanja imovinsko-pravnih odnosa. Sve ostalo je i dalje otvoreno, pogotovo i zbog činjenice što statistički podaci o količinama prikupljenog miješanog komunalnog otpada govore da su u stalnom padu, što dovodi u pitanje opravdanost gradnje pretovarne stanice. O ovoj problematici je upoznata i županija, a što će od svega na kraju biti ovoga časa je nemoguće reći!

S obzirom da se radilo o razdoblju poslije provedenih parlamentarnih izbora, jedna od glavnih zadaća bila mi je pokušati uspostaviti kontakte s novo izabranom vlašću kako bi ih upoznao sa stanjem, problematikom funkcioniranja naše, ali i jedinica lokalnih samouprava i perspektivama Gorskog kotara. U tom smislu sam odaslao pisma na adresu novog premijera, ministra financija, ministra pomorstva, prometa i infrastrukture, ministra regionalnog razvoja i fondova europske unije, ministra zaštite okoliša i prirode, te saborskoj zastupnici Jasni Matulić, Ivanu Kataliniću i Milanu Bandiću, a ponovno sam se obratio i predsjednici Republike Hrvatske!

U nastavku Vas upoznajem s tekstom pisma premijeru, a o njemu sam govorio javno i putem dnevnih tiskovina i elektroničkih medija:

REPUBLIKA HRVATSKA

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Grad Delnice
Grad Vrbovsko
Grad Čabar
Općina Ravna Gora
Općina Fužine
Općina Mrkopalj
Općina Skrad,
Općina Lokve,
Općina Brod Moravice

Delnice, 26. siječnja 2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Trg svetog. Marka 2
10 000 Zagreb
PREDSJEDNIK VLADE,
gospodin TIHOMIR OREŠKOVIĆ

**PREDMET: GORSKI KOTAR-SPECIFIČNA MIKROREGIJA HRVATSKE-UVJET
OPSTANKA**

Poštovani gospodine Oreškoviću, prije svega, u ime svih čelnika lokalnih samouprava Gorskog kotara, kao i u svoje ime, izražavam vam najiskrenije čestitke na izboru za Predsjednika vlade Republike Hrvatske sa željom da na toj prevažnoj dužnosti ostvarite one pretpostavke koje će Hrvatsku povesti ka konačnom putu napretka, razvoja, materijalne sigurnosti i boljeg života!

Svjestan svih Vaših prioriteta i važnih zadaća koje stoje pred Vama, uz ispriku na slobodi koju sam si uzeo, moram Vam se obratiti kako bih Vas upoznao sa velikim problemima s kojima se suočava mikroregija Gorski kotar, a koji su posljedica nepromišljene i ishitrene politike bivše vlasti i koja prijete definitivnom umiranju kraja!

Gorski kotar je gorski predio Hrvatske između Like i Slovenije, Jadranskog mora i Panonskog niskog Pokuplja koji se pruža u smjeru od zapada prema jugoistoku s prosječnom nadmorskom visinom od 700 metara. Krajolik Gorskog kotara čine visoke planine, planinske rijeke, potoci, jezera i kraška polja. U ovim krajevima klima je planinska - ljeta su svježija, a zime duge i snježne. Zimi ima mnogo snijega tako da često u ovim krajevima godišnje bude i do 120 dana snijega.

Gorski kotar je u sastavu Primorsko-goranske županije i obuhvaća 1273 km² površine. Na tom prostoru živi 23.100 stanovnika, odnosno 18,14 st./km². Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, goranski dio županije čine slijedeće jedinice lokalne samouprave:

- Grad Delnice
- Grad Vrbovsko
- Grad Čabar
- Općina Brod Moravice
- Općina Fužine
- Općina Lokve
- Općina Mrkopalj
- Općina Ravna Gora
- Općina Skrad

Zbog naročito otežanih uvjeta života uzrokovanih mikroklimatskim uvjetima, geomorfološki karakteristikama, nadmorskom visinom i razvojnim statusom, Gorski kotar je bio obuhvaćen Zakonom o brdsko-planinskim područjima od 2002., na žalost, tijekom 2014. godine došlo je

do usvajanja nove regulative koja određuje regionalni razvoj. Iako Zakon o brdsko planinskim područjima nije ukinut, sve goranske lokalne samouprave su izgubile prihode po toj osnovi zbog svrstavanja u visoke skupine razvijenosti.

Obrazlažući razloge za promjene u Zakonu o regionalnom razvoju isticano je kako taj zakon mora postaviti pravni temelj za upravljanje politikom regionalnog razvoja na državnoj razini, ali i temelje korištenja sredstava strukturnih fondova Europske unije, te da njegove odredbe trebaju stvoriti pravne pretpostavke za vođenje aktivne politike regionalnog razvoja usklađene s europskim standardima i praksom, što nije upitno i što se može i mora podržati.

No, podsjetiti ću i na temeljne odrednice za donošenje Zakona o brdsko-planinskim područjima:

demografska obnova, korištenje svih prirodnih i inih resursa radi poticanja gospodarskog i društvenog razvoja, smanjenje socijalnih razlika u pojedinim dijelovima zemlje kao i njen ravnomjeran razvoj.

Što se od tih ciljeva ostvarilo, ili barem djelomično realiziralo? Na primjeru Gorskog Kotara slobodno možemo konstatirati vrlo malo. Iako su jedinice lokalne samouprave ostvarivale po toj osnovi prihode koji su im omogućili važne aktivnosti u realizaciji i podizanju komunalnog standarda, bez kojih još godinama ne bi dosegle sadašnji standard, navedeni ciljevi i dalje nisu ni iz blizu dosegnuti te bi trebali biti daljnji temelj razvoja i budućnosti.

Umjesto toga, Vlada je išla u izmjene Zakona o brdsko planinskim područjima kako bi, kako kažu, ispravila učinjene nepravde i to na način da je ukinula povlastice mnogima koji su bili u statusu brdsko-planinskog područja a nisu trebali biti, ali je ukinula prihode i svim jedinicama lokalnih samouprava Gorskog kotara, i ne samo njima (JLS Like), koje su u Zakonu o brdsko planinskim područjima s pravom bile, čime je učinila novu, još veću nepravdu!

Naime, Zakonom o regionalnom razvoju koji uvodi jedinstvenu kategorizaciju područja u Hrvatskoj primjenom kriterija indeksa razvijenosti, kao temelja pomoći područjima kojima je to potrebno, jedinice lokalne samouprave Gorskog kotara su razvrstane u III., IV. i V. skupinu, dakle u razvijena područja.

Mi ne dovodimo u pitanje točnost izračuna indeksa razvijenosti, no ovakav način izračuna u odnosu na JLS Gorskog kotara nije realan i ne odražava pravu sliku stanja stvari! Posebnost Gorskoga kotara je upravo bila prepoznata Zakonom o brdsko-planinskim područjima, te su sve JLS na području Gorskog kotara ostvarile status brdsko-planinskog područja, a Općina Brod Moravice status posebne državne skrbi i po toj osnovi brojne olakšice koje je ovaj Zakon predvidio za takva područja. Nije nevažno ne istaći kao bitan element naše posebnosti i specifičnosti upravo i našu nadmorsku visinu kao naročito otežavajući uvjet života i rada, budući se gotovo sve JLS Gorskog kotara nalaze na prosječnih 700 m. nadmorske visine. Naime, dok drugi cijelu godinu stvaraju novu vrijednost, proizvode i time osiguravaju društveni napredak i razvoj, što nas apsolutno raduje, naši stanovnici i poduzetnici se mjesec, dva ili tri, nekada i dulje, bore s elementarnim preživljavanjem zbog snjegova kada je nemoguće ili otežano dopremiti repromaterijal, otpremiti gotove proizvode i time dovoditi u pitanje ugovorene rokove i poslovnu ozbiljnost, a cijena njihova rada je takva da ne mogu biti

konkurentni. Fizičke i pravne osobe se svake godine sedam, osam pa i devet mjeseci moraju grijati što stvara znatne troškove, što je još jedan uzrok ne konkurentnosti.

Ako to usporedimo samo s primorskim djelom zemlje, mi oko 3-4 milijuna kuna bacamo na ceste, u sol, sipinu, raljenje, kako bismo osigurali elementarno preživljavanje, a oni za to vrijeme ulažu u društveni razvoj! Upravo konkurentnost i jednaki uvjeti privređivanja je ono što potiče na daljnje aktivnosti, to je magnet koji će privući ulagače, investitore, a da je tomu tako u to ne mogu vjerovati samo oni koji su Gorski kotar doživjeli samo lijepog ljetnog vikenda pobjegavši od gradske vreve i sparine, ali koji nikada nisu živjeli u njemu, ili barem doživjeli jednu uobičajenu pravu goransku zimu.

Gorski kotar nema tako dugu povijest. Nema kulturno povijesne spomenike kao neki drugi krajevi. Gorski kotar ima svoje vode koje su uglavnom „ledene“. Zrak je više hladan nego topao. Više je kišovito nego sunčano, više je magle nego vedrine. Život je, najblaže rečeno, puno zahtjevniji i teži nego u drugim krajevima. Ali i ovdje treba živjeti. I ovdje treba imati dušu, a dušu daju ljudi. A ljudi, da bi ostali, moraju živjeti. Da bi živjeli, moraju imati sredstva za život. Dakle, bez ulaganja, investicija koje će otvoriti nova radna mjesta, neće biti ni razvoja ni opstanka. A uz postojeći i najavljeni regulatorni okvir to neće biti moguće!

Naime, kada izgradimo najmodernije poslovne zove, ukoliko će uvjeti ulaganja biti isti u zagrebačkoj, varaždinskoj, istarskoj, dalmatinskoj, slavonskoj, ili nekoj drugoj regiji, a oni nemaju otežane uvjete kao što ih imamo mi, i ukoliko se potencijalnim ulagačima ne daju konkretne olakšice za ulaganje u Gorskom kotaru, nema dvojbe da k nama neće doći nitko budući neće biti konkurentni. To znači da neće biti nove vrijednosti, da neće biti društvenog razvoja, da će to značiti još bržu i dramatičniju demografsku eroziju, to znači da ovaj kraj neće imati izvjesnost opstanka, a time ni budućnosti!

Gorani su oduvijek živjeli od šumarstva i drvne industrije, no nisu oni uništili drvenu industriju, niti ih se išta pitalo što oni misle o centralizaciji Hrvatskih šuma. Ako je nepobitna činjenica da je 83 % površine Gorskog kotara pokriveno šumom, a je, da vodotoci Gorskoga kotara čine 77% ukupnih vodotoka Primorsko goranske županije, tada ne treba biti prepametan i mudar da bi se došlo do zaključka da Gorski kotar nema resurse za proizvodnju maslinovog ulja ni za ribarstvo! Ispričavam se na ironiji. U isto vrijeme gradovi i općine u Moslavini ostvaruju po osnovi plinske rente i po 10 milijuna kuna prihoda u proračunima, dok je temeljem Zakona o brdsko planinskim područjima šumski doprinos iznosio 5%, a na primjeru svih lokalnih samouprava Gorskog kotara ne prelazi iznos od 3 milijuna kuna, na primjeru Grada Delnica on godišnje iznosi oko 800.000,00 kuna, dok u isto vrijeme Hrvatske šume samo na području Gorskog kotara ostvaruju prosječnu godišnju dobit i preko 20 milijuna kuna.

Ne smije se zaboraviti ni činjenica da je poslije 1. svjetskog rata država prisvojila 42.000 hektara privatnih šuma veleposjednika i 8000 hektara segregiranih privatnih šuma, a da je poslije 2. svjetskog rata država opet prisvojila 25.000 hektara privatnih šuma Zemljišnih zajednica, imovnih općina i crkve. Tu su šumu carica Marija Terezija i njen sin Josip II dali na korištenje Goranima da bi im olakšali život.

Radi podsjećanja, Zemljišna zajednica ja bila zajednica seljaka-zemljoradnika, kmetova, kojima je pripadalo pravo ispaše na seoskim pašnjacima i pravo sječe šuma za ogrjev

i građu, uživanje i pobiranje šumskih plodina i sastojina. Svojim prihodima su sudjelovale u izgradnji vodovoda, električne mreže, škola, putova, mostova i dr. Iz navedenog se vidi da su imale itekako veliki značaj u poboljšanju uvjeta života, društvenog razvoja i ostanka stanovnika Gorskog kotara. No i nakon toga, nakon njihovog nestanka, Gorani su imali znatnih koristi od šuma jer su bivša šumska gospodarstva po više osnova izdvajala znatna sredstva u razvoj lokalne infrastrukture kao i u razvoj gospodarskih djelatnosti. Iz sredstava šumarstva izgrađene su i rekonstruirane mnoge lokalne ceste, asfaltirane su ceste koje povezuju veća i manja naselja (Vrbovsko-Mrkopalj-Fužine, Crni Lug-Delnice, Ravna Gora-Kupjak, Kraljev jarak-Fužine, Sopač-Mrkopalj-Tuk, itd.), građeni su vodovodi (Ravna Gora, Delnice, Crni Lug), šumari su sudjelovali u izgradnji domova zdravlja i ambulanta, vatrogasnih domova, mrtvačnica, opremanju DVD-a, izgradnji benzinskih crpki (Ravna Gora, Fužine Crni Lug), sudjelovali su u izgradnji gospodarskih objekata („Drvenjača“-Fužine, „Čačkalica“ Vrbovsko, CMS Lučice i CMS Gerovo, Žičare Petehovac, Motela „Lovački dom“ u Delnicama, itd.) Dakle, pogodnosti koje su Gorani uživali u prošlosti, temeljile su se u koristima od jedinog prirodnog bogatstva, a to su šume!

Može li se današnji šumski doprinos uopće uspoređivati s navedenim!?

Dakle, država je prisvojila ukupno 75.000 hektara privatnih šuma i sada raspolaže s ukupno 92% šumske mase. Iz Goranskih šuma Hrvatske šume svake godine izvlače cca 430.000 m³ drvne mase, a u 2015. godini etat je povećan na 600.000 m³. Pitam se nije li ta količina premašila godišnji prirast, ali i radi čega. Kada je u sustavu ondašnjih šumskih gospodarstava bilo daleko više zaposlenih, prva količina je bila dovoljna za funkcioniranje sustava i pozitivan rezultat, a sada, čemu tolika sječa, radi veće dobiti, dok se nama po osnovi šumskog doprinosa ostavljaju ni mrvice.

Gorski kotar je i vrlo važan prometni i infrastrukturni koridor, kroz njega prolaze najvažnije državne prometnice, autocesta Rijeka-Zagreb, državna cesta Rijeka-Zagreb, naftovod, plinovod, elektrodistribucijski kabeli, tu su i akumulacijska jezera, međunarodna željeznička pruga, a koja je korist Gorskog kotara od tog?!. Koja je korist Gorana od eksploatacije mineralnog blaga?! Apsolutno nikakva! No Hrvatske šume ju itekako imaju dok šleperi i šleperi, vagoni i vagoni odvoze naše drvo prema riječkoj luci i izvan granica naše zemlje, dok nitko ne čini ništa da se to drvo preradi u finalni proizvod tamo gdje se to nekada činilo! Veliku korist od Gorskog kotara imaju i sva javna poduzeća koja gospodare navedenom infrastrukturom!

Od ostale infrastrukture kojom raspolažu Gorani, ona je plod njihovog mukotrpnog rada iz prošlosti, no ni ona nije dovoljan magnet za investicijska ulaganja i nove proizvodne kapacitete jer nitko ne želi plasirati svoja sredstva u neizvjesnost i nesigurnost uvjetovanu prirodom i njenim „čarima“ protiv kojih je svaka borba osuđena na poraz što je potvrdila i posljednja ledena apokalipsa sa dugogodišnjim posljedicama. A što nas čeka sutra, dogodine?, to izgleda zabrinjava samo Gorane i sve one koji znaju da tu moraju, ali i žele živjeti!

U prošlosti, carica Marija Terezija je prepoznala to područje od velike važnosti za carevinu te ga je svojim reskriptom Processus montanus, 07. studenoga 1778. godine, u tadašnjoj Severinskoj županiji, uz već postojeće Primorski i Kupski, proglasila trećim kotarom!

Svjesna da od njega neće imati nikakve koristi ako u njemu neće biti ljudi koji trebaju služiti carevini, ali i imati motiv biti tu!

U Gorskome kotaru je u prošlosti bilo i puno življa. Iz 1900. godine postoji podatak da je u Gorskome kotaru živjelo više od 40.000 stanovnika da bi već 1960. godine taj broj pao na 26.120 stanovnika, što iznosi 8,55% stanovnika Primorsko goranske županije. Prema popisu stanovnika iz 2011. u Gorskome kotaru je zabilježeno 23.100 stanovnika, a u odnosu na popis iz 2001. Taj broj je smanjen za 3100 ljudi, odnosno nestala su naselja veličine Brod Moravica, Skrada i Ravne Gore! Ako se nešto ne poduzme, demografi najavljuju da će 2021. u Gorskome kotaru živjeti svega 17.000 stanovnika.

Gustoća naseljenosti Gorskog kotara je 18,14 stanovnika po m², Primorsko goranske županije 85,15 a Republike Hrvatske 78,40. Sve manje djece se upisuje u 1. razred osnovne škole. Područna škola Osnovne škole I. G. Kovačića u Crnom Lugu 2013. je upisala samo jednog prvašića, a prošle godine niti jednog!

Dakle, navedeni podaci dovoljan su predznak perspektiva uz napomenu koliko je teško i skupo organizirati život na ogromnom području s malo stanovnika!

Za preživjeti prosječnu goransku zimu jednoj obitelji u obiteljskoj kući je potrebno od 25 do 30 m³ drva. Jedan metar drva u Gorskome kotaru košta 300,00 kn, a u Zagrebu 230,00-280,00 kn), svakom članu obitelji je potreban barem jedan par više posebne obuće no što ju trebaju drugi o odjeći da i ne govorimo, Goranima su potrebne i zimske gume, kao i drugima, no njihove traju mnogostruko kraće, kao i njihovi automobili koji su oko 5 mjeseci izloženi soli i rizli, potrošnja električne energije je također puno veća zbog mnogih maglovitih i kišnih dana kada je i danju tako tamno da se ne može bez umjetnog svijetla, nakon zime naše su nerazvrstane ceste u takvom stanju da bi čovjek pomislio da su po njima prolazila najteža oklopna vozila, a potreba njihove sanacije guta ogromna proračunska sredstva koja osiguravaju samo JLS.

Mi smo svjesni značaja i potrebe angažiranja sredstava europskih fondova u rješavanju mnogih naših potreba i gorućih pitanja, no nitko ne uzima u obzir da nećemo biti ni likvidno ni kreditno sposobni servisirati takve aranžmane! Kakav je odnos prema Gorskome kotaru potvrđuje i činjenica da je i dijaliza iz Delnica preseljena u Rijeku, a kad se desi snježno nevrijeme i prometnice prema Rijeci budu zatvorene, ti bolesnici više sutra ne moraju ići na dijalizu, da se zatvaraju benzinske postaje (postaja Crni Lug-zatvorena, postaja Skrad koja pokriva područje Skrada i Brod Moravica-zatvorena), da poštanski uredi, osim Delnica, Vrbovskog i Čabra, rade samo po dva sata, a da se pošta dostavlja samo jednom tjedno! Prekršajni sudovi Čabar i Vrbovsko su ugašeni, da je Državno odvjetništvo preseljeno u Crikvenicu, da je Općinski sud u Delnicama postao detaširana ispostava Općinskog suda u Rijeci, da su mnoge županijske službe prebačene u Rijeku, prestao je s radom ranžirni kolodvor Moravice, itd., itd.!

Mi smo svjesni ekonomske i troškovne opravdanosti sustava no postoje i viši razlozi i ciljevi radi kojih je opravdano održavati taj sustav, pogotovo kada o njemu itekako ovisi održavanje života na tom području, odnosno njegov opstanak! To pokazuje i dobra europska

praksa na primjeru sjevera Švedske, južne Austrije, sjevernog dijela Italije, pa i Slovenije koja nije zaboravila svoja izoliranija područja uz rijeku Kupu, itd.!

Prije nekog vremena bivši premijer Milanović je govorio da je potrebno povećati konkurentnost poduzetnika povećanjem neoporezivog dijela dohotka, i to se desilo. Slažem se s tim!

No, što je s konkurentnošću naših poduzetnika koji svoje poslovne prostore moraju grijati šest, sedam, ili osam mjeseci tijekom godine?

Što je s konkurentnošću naših poduzetnika koji zbog velikih snjegova i leda ne mogu dopremiti potrebne repromaterijale za proizvodnju, odnosno otpremiti gotove proizvode iz istog razloga, zbog čega ozbiljno dovode u pitanje rokove isporuke, ali i svoju ozbiljnost i pouzdanost!? (Ilustracije radi, planiranih 1,2 milijuna kuna za zimsku službu u 2015. godini smo potrošili do travnja 2015., a snijeg koji je pao krajem studenoga prošle godine je čišćen na teret 2016., dok smo za 2016. uspjeli osigurati jedva 900.000,00 kuna).

Što je s konkurentnošću goranskih poduzetnika koji zbog loma elektroenergetskog sustava ne mogu proizvoditi tjedan, dva ili više?

Jedan uvaženi ekonomski analitičar, komentirajući recesijski period u zemlji i gubitak investicija, pokretanja proizvodnih aktivnosti i povećanja broja zaposlenih, rekao je da je glavni razlog tome neizvjesnost poreznih politika i neuspjelih eksperimenata u ekonomskim politikama.

Zar su i za to Gorani krivi!?

Poštovani gospodine Predsjedniče Vlade, ne znam da li su Vam poznate i sve naše aktivnosti vezane za spas statusa i zaštitu interesa Gorskog kotara! Na žalost, ta naša legitimna nastojanja bivši Premijer je nazvao ucjenom, te da će Vlada biti slijepa na tu vrstu ucjena. Žalosno je da se ucjenom ocjenjuje i Studija Ekonomskog fakulteta u Rijeci, koju je naručila Županija Primorsko-goranska i koja je argumentirano progovorila o posljedicama ukoliko jedinice lokalnih samouprava Gorskog kotara izgube prihode po osnovi brdsko-planinskog područja, što se na žalost i desilo.

Ne mireći se s nastalim stanjem, nizom dopisa prema Predsjednici Republike, Predsjedniku Hrvatskog Sabora, Vlade, Županiji, resornim ministarstvima, pokušali smo ukazati na promašenu i pogrešnu ocjenu okolnosti i podloga za donošenje propisa koji su Gorski kotar gurnuli u ponor. Reakcija na sve to, budući su „valjda“ shvatili da su pogriješili, bila je najava kompenzacijskih mjera koje je u svibnju prošle godine pred predsjednicom, gospođom Grabar Kitarović i pred mnoštvom novinara, prezentirao ministar regionalnog razvoja i fondova europske unije, gospodin Grčić, a to isto je pred novinarima ponovio u srpnju prošle godine, u svom ministarstvu. Kompenzacijske mjere su se sastojale u sljedećem:

- povećanje udjela u porezu na dohodak sa 60% na 70,5%,
- 10% poreza na dohodak kao kapitalne pomoći,
- formiranje posebnog fonda od minimalno 40 milijuna kuna kao tekuću pomoć iz proračuna na ime gubitka prihoda od poreza na dobit, koji bi se dijelio s obzirom na

indeksa razvijenosti i to na način da bi JLS s većim indeksom participirale s manjim iznosom, a JLS s manjim indeksom s većim iznosom. Nastavno, izjavio je da će se ta sredstva moći koristiti za plaćanje svih rashoda, osim za plaće,

- izmjenama Zakona o šumama povećati šumski doprinos sa 5% na 7%,
- izmjenama Zakona o cestama trošak zimske službe prebaciti na Hrvatske ceste, te da će se za tu namjenu osigurati sredstva od 7-8 milijuna kuna;

Na žalost, sve osim povećanja udjela u porezu na dohodak za 10,5% te 10% za kapitalne pomoći, je bila obmana i laž! A i tih 10% sredstava za kapitalne projekte će neutralizirati povrat poreza koji je država prebacila na lokalne samouprave!

Na primjeru Grada Delnica, usporedbe radi, navodim da je proračun Grada zbog gubitka brdsko-planinskog statusa izgubio ukupno 9,5 milijuna kuna, i to:

- 5,5 milijuna poreza na dohodak i prireza,
- 2 milijuna kuna poreza na dobit,
- 2 milijuna kuna zbog mini porezne reforme,

i još 1,8 milijuna kuna komunalne naknade budući su bivši i aktualni vojni objekti izmjenama propisa, protiv čega smo ustali ustavnim tužbama, oslobođeni od plaćanja komunalne naknade. Nastavno, ukinute su nam i kompenzacijske pomoći od 3,5 milijuna kuna, tako da je proračun manji za 1/3, a sve obveze su nam ostale iste! Koliko je to bio nepromišljen čin govori i činjenica da smo svi opterećeni i kreditnim obvezama, da smo kod kreditnog zaduživanja računali s realnim izvorima prihoda kako bi obveze mogli uredno i na vrijeme vraćati, za što smo dobili i suglasnosti Ministarstva financija, a preko noći su nam oduzeli značajne prihodi, ostavili obveze na milost i nemilost i gurnuli nas u krug ogromne nelikvidnosti!

Slijedom svega iznijetog, Gorski kotar, kao specifičnu mikroregiju unutar Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije, kao područje naročito posebnih klimatskih, reljefnih, gospodarskih, demografskih i socijalnih značajki, nužno je potrebno prepoznati i izdvojiti. Jedan od načina bi bio i donošenje posebnog Zakona, što ne bi bilo neprihvatljivo za Hrvatsku budući već postoji poseban Zakon o otocima, ali ni za Europsku uniju, budući za to već postoji spomenuta dobra europska praksa.

Da bi se potaknula poduzetnička aktivnost bilo bi potrebno konkretnim mjerama i promjenom propisa osloboditi poduzetnike koji pokreću poduzetničku aktivnost na području Gorskoga kotara od plaćanja vodnog doprinosa, osigurati dio nacionalnog financiranja za dio infrastrukture u funkciji razvoja poduzetničkih aktivnosti, sufinancirati kamate na poduzetničke kredite, smanjiti doprinose na mirovinsko i zdravstveno osiguranje za poduzetnike koji ulažu na području Gorskoga kotara, posebnim poticajima pomagati ulaganja u drvoprerađivačke kapacitete i to na način da bi prerađivači koji prerađuju goransko drvo u Gorskom kotaru imali povoljnije uvjete nabave sirovine, a nužno i hitno bi bilo potrebno promijeniti i propise koji reguliraju uvjete izdvajanja zemljišta iz šumskogospodarske osnove Hrvatskih šuma, kao jedne od pretpostavki ostvarenja investicijskog ulaganja zainteresiranih poduzetnika, na način da se to zemljište lokalnoj samoupravi daje bez naknade, kao i redefinirati odnos Hrvatskih šuma

prema poduzetnicima kojima je za ostvarenje poduzetničkih aktivnosti potrebno sanitarno drvo u potrebnim količinama.

U smislu poticanja demografske obnove, također bi bilo značajno posebnim mjerama i promjenom propisa omogućiti sufinanciranje smještaja djece u dječje ustanove, sufinanciranje prijevoza učenika i studenata, sufinanciranje nabave ogrijeva za zimu, sufinanciranje rješavanja stambenog pitanja mlađih osoba.

Gorski kotar je prečesto bio suočen s nemogućim pa je unatoč svemu opstao, mi vjerujemo, priželjkujemo i nadamo se da će tako ostati još dugo. Uvjet za to je da se borimo za svoje, da budemo jedinstveni i složni, da progovorimo o svemu što nam je važno na mjestima gdje se odlučuju o nama! Tada će nas uvažavati a imati ćemo i snagu i autoritet i poštovanje. Nakon svega, mi to i zaslužujemo, a šansu nam nitko nema pravo uskraćivati!

Na kraju, postavljamo i sudbonosno pitanje: treba li Hrvatskoj Gorski kotar? Mi u odgovor ne dvojimo, no oni koji odlučuju o tome morati će razmisliti imaju li pravo nekome uskratiti život i budućnost. Oni koji će o tome odlučuju moraju znati da bez Gorskog kotara neće biti niti iste Hrvatske! Da se to ne bi desilo najhitnije je potrebno vratiti nam prihode koji su nam uskraćeni, kao i stvoriti formalno pravne uvjete kroz olakšice koje će omogućiti konkurentnost investitorima i njihov dolazak u Gorski kotar!

Poštovana gospodine Oreškoviću, u ovih nekoliko stranica pokušao sam u najkraćim crtama predočiti složenost problematike s kojom se suočavamo i koja nam ugrožava budućnost. Bojimo se da više nemamo vremena! **Stoga Vas molim i pozivam da nas posjetite, upoznate se detaljnije o svim problemima kako bi lakše pronašli način i put da se sačuva život, a time i budućnost ovog prelijepog kraja.**

Uz zahvalnost i s poštovanjem,

GRADONAČELNIK DELNICA

Ivica Knežević, dipl. iur.

Na žalost, premijer nas nije posjetio, niti pozvao na sastanak, no to su učinile zamjenica ministra regionalnog razvoja i europskih fondova gospođa Sonja Bošnjak i njegova pomoćnica, gospođa Marija Vučković, koje su nam u konstruktivnoj i otvorenoj raspravi potvrdile da su u ministarstvu svjesni složenosti problematike s kojom se nosi Gorski kotar, da će se žurno ići u reviziju indeksa razvijenosti, koja treba biti gotova do kraja listopada 2016. godine, da će se razmisliti i o drugim karakterističnim indikatorima za indikaciju koje drugi nemaju, a nama su itekako otežavajući, te da će se sagledati i mogućnosti izmjene Pravilnika o bodovanju na europskim natječajima kako nam sadašnji indeks razvijenosti ne bi bilo kočnica i faktor eliminacije. U međuvremenu sam održao još po jedan samostalni sastanak s navedenim

dužnosnicama, no sve je ostalo na razini već dobivenih informacija. Također sam održao nekoliko sastanaka s uvažanim saborskim zastupnicama i zastupnicima koji su pokazali senzibilitet za goranske probleme.

Također sam održao i tiskovnu konferenciju na Trgu sv. Marka u Zagrebu, na kojoj sam još jednom progovorio o neizvjesnosti i agoniji kroz koju prolazi Gorski kotar. Na tiskovnoj konferenciji sam, na žalost, bio sam, bez kolega, iako su neki iskazali podršku, hvala im na tome, a neki su mi izričito zabranili da nastupim u njihovo ime. Još jednom se pokazalo da nam je važnija stranačka pripadnost od one jedino prave, toliko potrebne i priželjkivane, goranske! Ni globalni interesi Gorskog kotara za to nisu dovoljni!

Želeći i širu javnost upoznati s goranskim problemima uspio sam senzibilizirati i nacionalne televizije pa je tako o našim problemima snimljen prilog za emisiju Labirint, gostovao sam u emisiji Dobro jutro Hrvatska, u emisiji Vita jela zelen bor, a također sam pred kamerama TV Nove i RTL-a, kao i regionalne televizije KANAL RI, progovorio o svim problemima s kojima se suočava Gorski kotar!

Kao što Vam je poznato, sve su poduzete aktivnosti prekinute krahom na hrvatskoj političkoj sceni iskazivanjem nepovjerenja Vladi RH, raspisivanjem novih izbora, a neizvjesnost i agonija Gorskog kotara se i dalje nastavlja! Do kada, teško je reći, no bojim se da otkucavaju posljednji trenuci! To se ne smije dopustiti i mislim da je posljednji čas da shvatimo da se moramo konačno ujediniti, i mi na razino ovoga Vijeća, i odlučno, hrabro i ustrajno stati u obranu interesa našeg Grada i naših goranskih interesa. Nova Vlada je nova prilika, možda i jedina, koju ne smijemo propustiti jer će za Gorski kotar biti prekasno. Za to se moramo boriti svim sredstvima, pa ako treba i građanskim neposluhom! Bez obzira na posljedice Gorski kotar to zaslužuje i ja se toga ne bojim!

U izvještajnom razdoblju jedna od glavnih aktivnosti je bila izrada Strategije razvoja Grada za razdoblje do 2020. godine.

Suočeni s velikim gubitkom proračunskih prihoda kao posljedicom izmjena Zakona o brdsko planinskim područjima, izmjena Zakona o financiranju jedinica lokalnih samouprava, te Zakona o dohotku, kao i zbog izmjena Zakona o obrani i Zakona o upravljanju imovinom u vlasništvu RH, i s tog osnova bitno ograničenih mogućnosti rješavanja mnogih važnih potreba našeg Grada, više no ikada je naglašena nužnost izrade jednog sveobuhvatnog dokumenta kojim treba odrediti viziju, temeljne prioritete ciljeve koje želimo (moramo) ostvariti u periodu do 2020. godine, i na taj način definirati njegov sveukupan društveni razvoj, prije svega gospodarski, turistički, ali i onaj neizostavni civilni, sportski, kulturni, zdravstveni, socijalni,...! Ovaj zadatak ocjenjujem i epohalnim budući Grad već dvadeset i pet godina nema takav dokument. Ne ulazeću u prošlost i razloge takvog stanja, jer za to naprosto nema vremena niti smisla, moramo se okrenuti budućnosti i u njoj prepoznati i ostvariti one šanse koje će osigurati novu budućnost, a to su prije svega radna mjesta u proizvodnji i preradi koja se mora bazirati prije svega na temeljnim resursima koji nas okružuju, a to su naše šume, vode, i naravno na to se mora naslanjati i naš turizam kao važan čimbenik ukupnog društvenog razvoja Grada, kao i poljoprivredna proizvodnja u toj funkciji! Budući se radi o kapitalnom projektu, koji uvjeren sam neće biti samo dokument radi njega samog, kroz Radnu skupinu za izradu strategije, kao partnerskog vijeća zainteresiranih i motiviranih predstavnika najrazličitijih skupina Grada, okupili smo predstavnike politike, gospodarstva, malog poduzetništva i obrta, društvenog

života-civilnih udruga, ustanova, predstavnike LAG-a, PINS-a, predstavnike turizma, poljoprivrede, predstavnike Primorsko-goranske županije, Hrvatske gospodarske komore-Županijske komore Rijeka, kao i istaknute i ugledne pojedince društvene zajednice. Stručni nositelji izrade strategije su tvrtke 3E PROJEKTI iz Zagreba i SINTAGMA iz Okučana. Na tematske radne sastanke se odazivao veliki broj članova, na kojem se vrlo konstruktivno i sugestivno raspravljalo o predmetnom projektu. Na sastancima su nazočni upoznati sa zadacima koji slijede (analiza stanja, SWOT analiza-snaga, slabosti, šanse i prijetnje, definiranje strateških ciljeva i prioriternih mjera, te definiranje izvora financiranja i provedba strategije), upoznati su s dinamikom aktivnosti, a posebno je naglašena potreba za što više motiviranih predstavnika Radne skupine, argumentiranih i kvalitetnih-realnih prijedloga, te konsenzus u konačnom odlučivanju. Nakon intenzivnog i konstruktivnog rada dokument je dovršen, održana je i javna rasprava, a njegovo donošenje, sukladno propisanoj proceduri, se očekuje uskoro.

U izvještajnom razdoblju je održano nekoliko sastanaka na temu potrebe izrade projekta E-županija, o čemu je upoznato i Gradsko vijeće, koje je i donijelo odluku kojom odobrava navedeni projekt. Projekt E-županija, prije svega se odnosi na ona područja Grada koja su apsolutno inferiorna po pitanju informacijsko komunikacijske logistike, te u tom smislu predstavljaju idealnu osnovu za financiranje iz europskih fondova. O daljnjim aktivnostima u tom smislu ću redovito izvještavati Gradsko vijeće Grada Delnica, a sada se radi na projektu.

U izvještajnom razdoblju sam održao i nekoliko sastanaka u Ministarstvu socijalne politike i mladih, a vezano za problematiku nastavka aktivnosti na dovršetku radova na Domu za starije osobe s posebnim potrebama u Delnicama. Na žalost, situacija se nije ni do danas promijenila, a izvorište svih problema su novi troškovnički radovi uzrokovani potrebom izmjene projekta, i naravno povećanja cijena radova u odnosu na ugovorene. Posljednji sastanak predstavnika izvođača radova, Radnik-a d.d. iz Križevaca i Ministarstva socijalne politike i mladih je održan u ponedjeljak, 12. rujna 2016., a u vrijeme pisanja ovog izvještaja, zapisnik i zaključci s tog sastanka mi nisu bili dostupni! Kada ću ih dobiti, u najkraćem roku ću Vas o svemu izvijestiti!

U izvještajnom razdoblju smo imali vrlo intenzivne aktivnosti na uređenju Šetališta Ivana Gorana Kovačića, s prilazom do osnovne škole i vrtića, na dovršetku radova na upojnom bunaru u Šteficevom dolu s uređenjem platoa iza stambenih zgrada u Frankopanskoj ulici, a također smo uredili dvije glavne šetnice u Parku kralja Tomislava, doveli smo pitku vodu do dječjeg kutka kraj igrališta u Parku, za sve buduće manifestacije u Parku smo osigurali i kvalitetnu opskrbu električnom energijom. Podsjećam, jednoglasnom odlukom Gradskog vijeća, glavna šetnica je nazvana Alejom Jeneth Majnarich u znak zahvale na doniranim sredstvima. Također smo primjerenom replikom kamenog spomen obilježja, postavljenog na ulazu u Park s Trga 138. brigade HV, nadoknadili uništenu spomen ploču koja je bila postavljena iznad nekadašnjeg rukometnog igrališta, u spomen na tisućitu godišnjicu krunidbe kralja Tomislava.

Vrlo važne aktivnosti su se odvijale i na dovršetku radova na pročištaču otpadnih voda, koji se nalazi u probnom radu.

Također je uspješno organiziran 3. po redu Proljetni sajam u Domu sportova u Delnicama, na kojem su se uz vanjske proizvođače prezentirali i domaći OPG-ovi, predstavljena je kulturno-povijesna baština i običaji Grada, kao i gostiju, a posebna atrakcija, u sklopu sajma, je bila manifestacija koja je publici ponovno predstavila tradicijske goranske nadjeve. Vezano uz prezentaciju vrijednosti i ponude Grada, važno je napomenuti da se Turistička zajednica Grada predstavila i ove godine na već tradicionalnoj manifestaciji Gorski kotar u Metropoli, u Zagrebu.

Također moram istaknuti da je Turistička zajednica Grada Zagreba iskazala interes za našu Adventsku bajku, donirala nam sredstva za njenu prezentaciju u Zagrebu s osnovnim ciljem da će Grad Zagreb svoje adventske goste upućivati na jednodnevne izlete u naše Selo Bake Mraz, što je još jedan iskorak u valorizaciji naše manifestacije, ali i potvrda njene vrijednosti. Nastavno, nakon sastanka ovog proljeća u TZ Grada Zagreba, dogovorio sam nastup naše vokalne skupine DIM na Adventu u Zagrebu, i to posljednju adventsku subotu, što je veliko priznanje i privilegija za svakog umjetnika. Mišljenja sam da je to još jedan važan iskorak u stvaralaštvu ove naše vrijedne i uspješne udruge koja je nizom svojih nastupa oduševila publiku, a siguran sam da mnogi Zagrepčani i njihovi gosti neće ostati ravnodušni nakon njihovog nastupa u Zagrebu!

Posljednjeg dana izvještajnog razdoblja počela je 5. po redu manifestacija Kotar fest glumačkom radionicom **Tijelo, glas, riječ**, nakon čega je održana dječja predstava **Minimi-VRUM**, a navečer je predstavom **Medvjed, Zijaha Sokolovića**, upriličeno svečano otvaranje festivala. O tome više u narednom izvješću!

Svečanom sjednicom Gradskog vijeća, te mnogim kulturnim, izložbenim, revijalnim i zabavnim manifestacijama obilježili smo Dan Grada. Tom prigodom najzaslužnijima su uručena javna priznanja, kao i zahvalnice, a svečanim polaganjem vijenaca na spomen obilježja 2. svjetskog rata, kao i Domovinskog rata, obilježili smo Dan antifašističke borbe, te Dan državnosti.

U izvještajnom razdoblju održane su tri sjednice Gradskog vijeća Grada Delnica, od kojih su dvije bile radne (10. ožujka i 19. svibnja), dok je sjednica od 24. lipnja bila svečana i održana je povodom obilježavanja Dana Grada i njegovog nebeskog zaštitnika Sv. Ivana Krstitelja.

I na kraju, održao sam niz sastanaka i kontakata s građanima, udrugama, obišao sam novorođenu djecu, gostovao sam na gotovo svim radijskim emisijama “Na kavi s gradonačelnikom”, u kojima sam javnost informirao o svim aktualnostima i bitnim događanjima za građane i našu društvenu zajednicu.

U izvještajnom razdoblju sam održao i 46 kolegija na kojima smo razmatrali sva najvažnija pitanja od interesa za Grad i njegove stanovnike.

S poštovanjem,

GRADONAČELNIK
Ivica Knežević, dipl. iur.